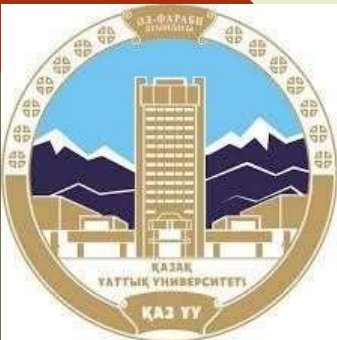

аль-Фараби атындағы ҚҰУ

«Қаржылық жоспарлау және қаржылық есептілікті болжау»

➤ Кафедра Менеджмент

«Қаржылық менеджмент» пәні

➤ Э.ғ.д. профессор Адамбекова А.А.

Бейне материалдарды қарап шығыңыз және талданатын компанияңыз үшін практикалық сабаққа ұсыныстар дайындаңыз

- VIDEO 1: Кәсіпорынның қаржылық жоспары
https://www.youtube.com/watch?v=tznJ7kS_eW0
- VIDEO 2: Директорға арналған қаржылық жоспар. Сату жоспарын қалай құруға болады.
<https://www.youtube.com/watch?v=HS-dmIfYwOs>
- VIDEO 3 Кіріспе курсы 'Excel бағдарламасында бюджеттеу'.
Сабақ 1// <http://youtube.com/watch?v=FDwP-T5EuDY>

Мақсаты: фирманың бюджеті мен қаржылық жоспарын қалыптастыруда кәсіби құзыреттілікті қалыптастыру.

Нәтижелер:

Фирманың бюджеті мен қаржылық жоспарының маңыздылығын білу

Фирманың бюджетін құра білу

Компания бюджетінің бөлімдерін қалыптастыру дағдыларына ие болу

Сұрақтар:

Компания бюджетін әзірлеу.

Фирманың қаржылық жоспары. Қаржылық жоспардың тепе-теңдігі

Сұрақ 1. Фирма бюджетін әзірлеу.

Бюджеттеу-бұл кәсіпорынның болашақ қызметін жоспарлау процесі, оның нәтижелері бюджет жүйесімен ресімделеді.

Әдетте бюджеттерді құру жедел жоспарлау шеңберінде жүзеге асырылады.

Компанияның стратегиялық мақсаттарына сүйене отырып, бюджеттер ұйымның иелігіндегі экономикалық ресурстарды бөлу міндеттерін шешеді. Бюджеттерді әзірлеу фирманың өмір сүруінің таңдалған перспективаларына сандық сенімділік береді

Бюджеттер құрылымдық бөлімшелер үшін де, жалпы компания үшін де жасалады.

Бөлімшелердің бюджеттері негізгі немесе бас деп аталатын кәсіпорынның бірыңғай бюджетіне жинақталады.

Бюджеттеудің екі құрамдас бөлігі бар, олардың әрқайсысы жоспарлаудың аяқталған кезеңі болып табылады:

Основной бюджет

Финансовый бюджет

Операционный бюджет

Прогнозные формы отчетности

Инвестиционный бюджет

Кассовый бюджет

Бюджет продаж

Бюджет производства

Бюджет производственных запасов

Бюджет коммерческих расходов

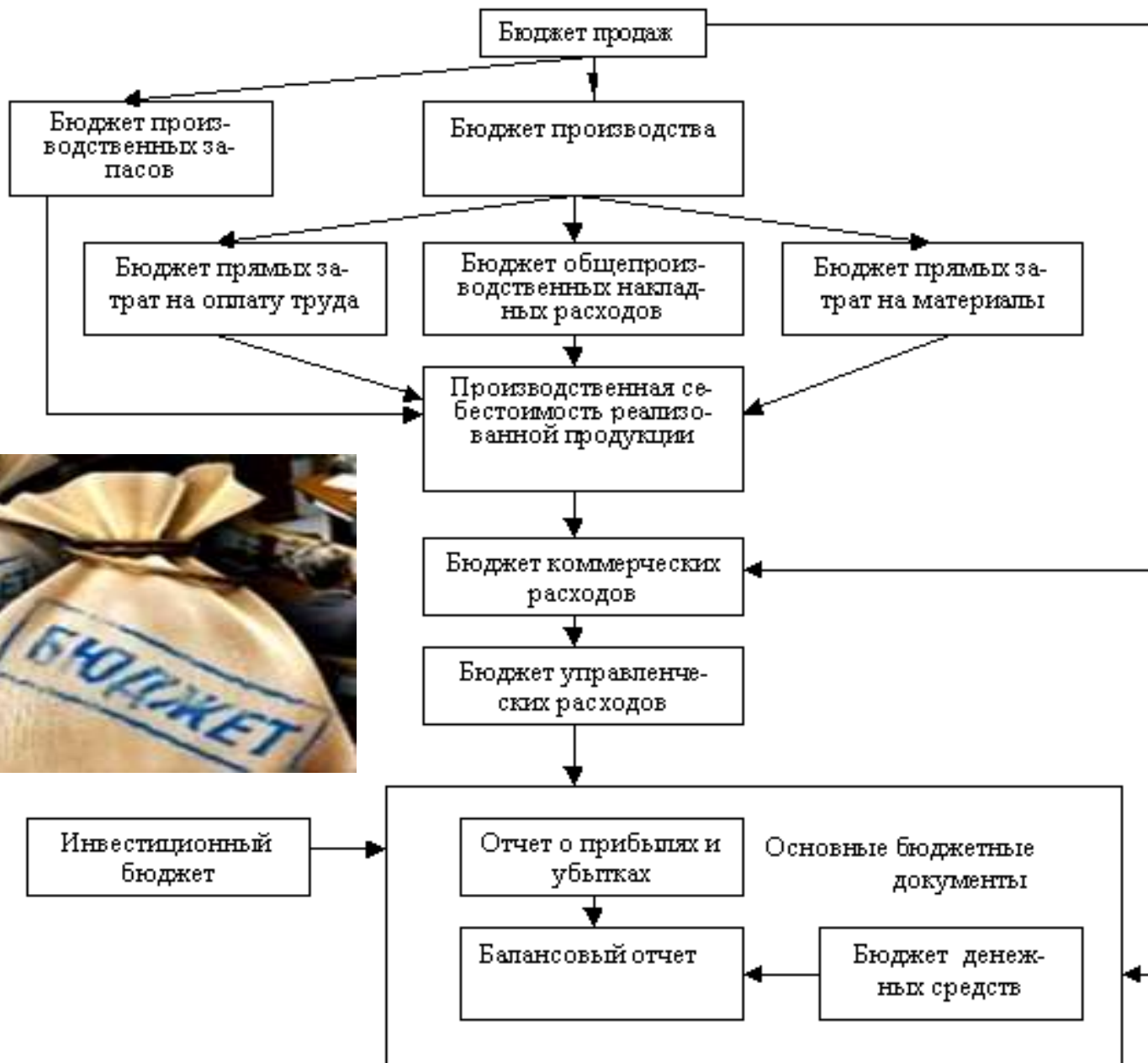
Бюджет управленческих расходов

Бюджет прямых затрат на материалы

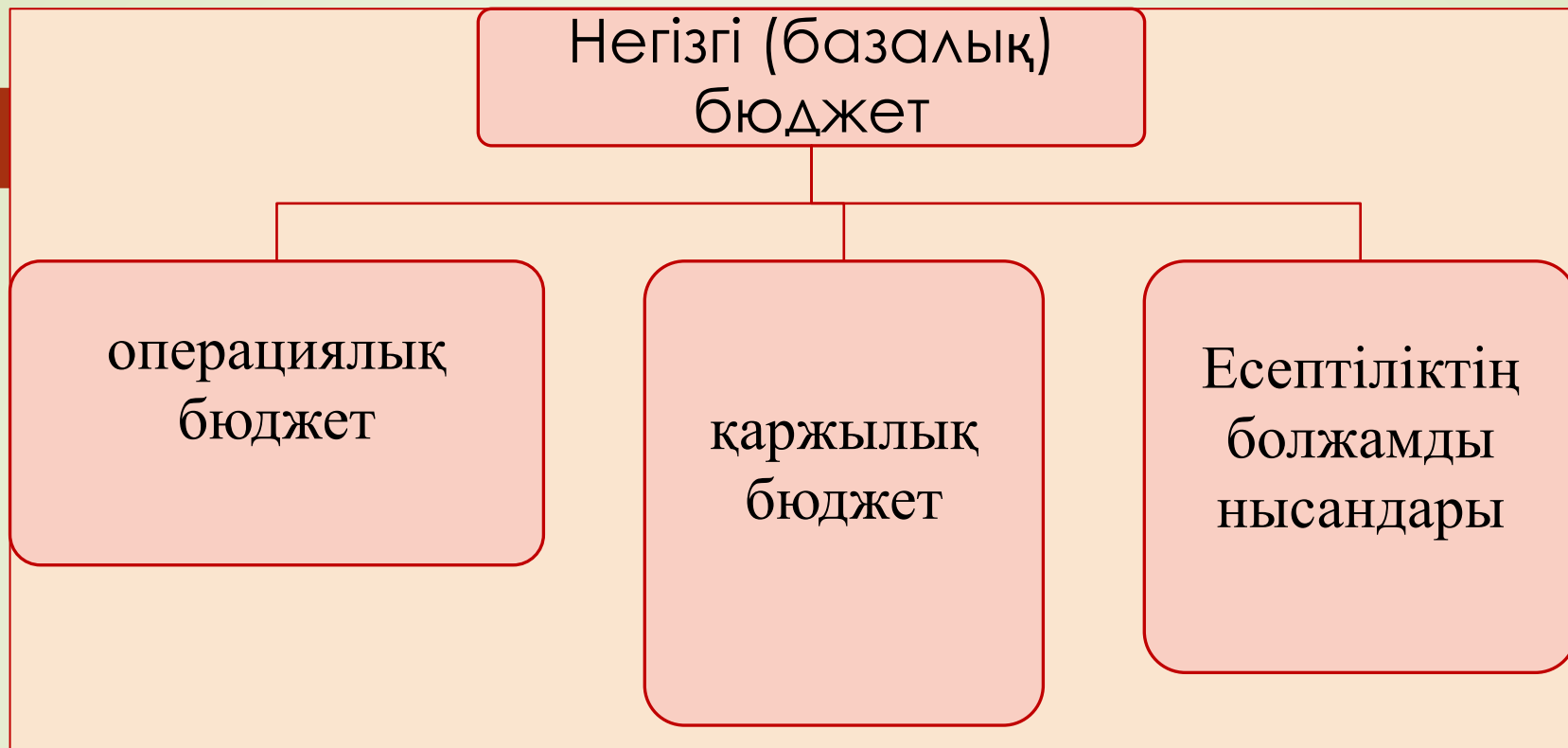
Бюджет производственных накладных расходов

Бюджет прямых затрат на оплату труда

Блок-схема формирования основного бюджета

Ұсынылған негізгі бюджет схемасы
Бюджеттерді бөлек қарастырыңыз әрі қарай

Операционный
бюджет

Бюджет
коммерческих и
административных
расходов

Бюджет продаж

Бюджет остатков ГП

Бюджет
производства

Бюджет закупок

Бюджет
общепроизводствен-
ных расходов

Бюджет прямых
затрат труда

Бюджет
переходящих
запасов

Қаржылық бюджеттердің қатарына мыналар жатады

Қаржы бюджеті

инвестициялық бюджет

Инвестициялық бюджет-жиынтық бюджеттің ажырамас бөлігі.

Онда кәсіпорынның инвестициялық қызметі бойынша барлық ақша ағындары мен ағындары көрсетілген.

ақша бюджеті

Ақша қаражатының бюджеті (ағылш. Cash Budget) - бұл дайындық барысында кіріс және шығыс ақша ағындары бағаланатын және салыстырылатын, сондай-ақ бюджеттік кезеңнің соңындағы ақша қаражаттарының балансы есептелетін қаржылық құжат.

болжамды баланс

Болжалды баланс-бұл болжамды кезеңнің соңындағы кәсіпорынның болашақ жағдайы туралы ақпаратты қамтитын қаржылық есептіліктің бір түрі.

Направления развития
Программа модернизации
производства
Расширение отраслевого
влияния

**Программа
развития
предприятия**

Потребность в
новых мощностях

**План капитального
строительства**

**Инвестиционный
бюджет**

Поступления и
расходования
денежных средств

**Бюджет движения
денежных средств**

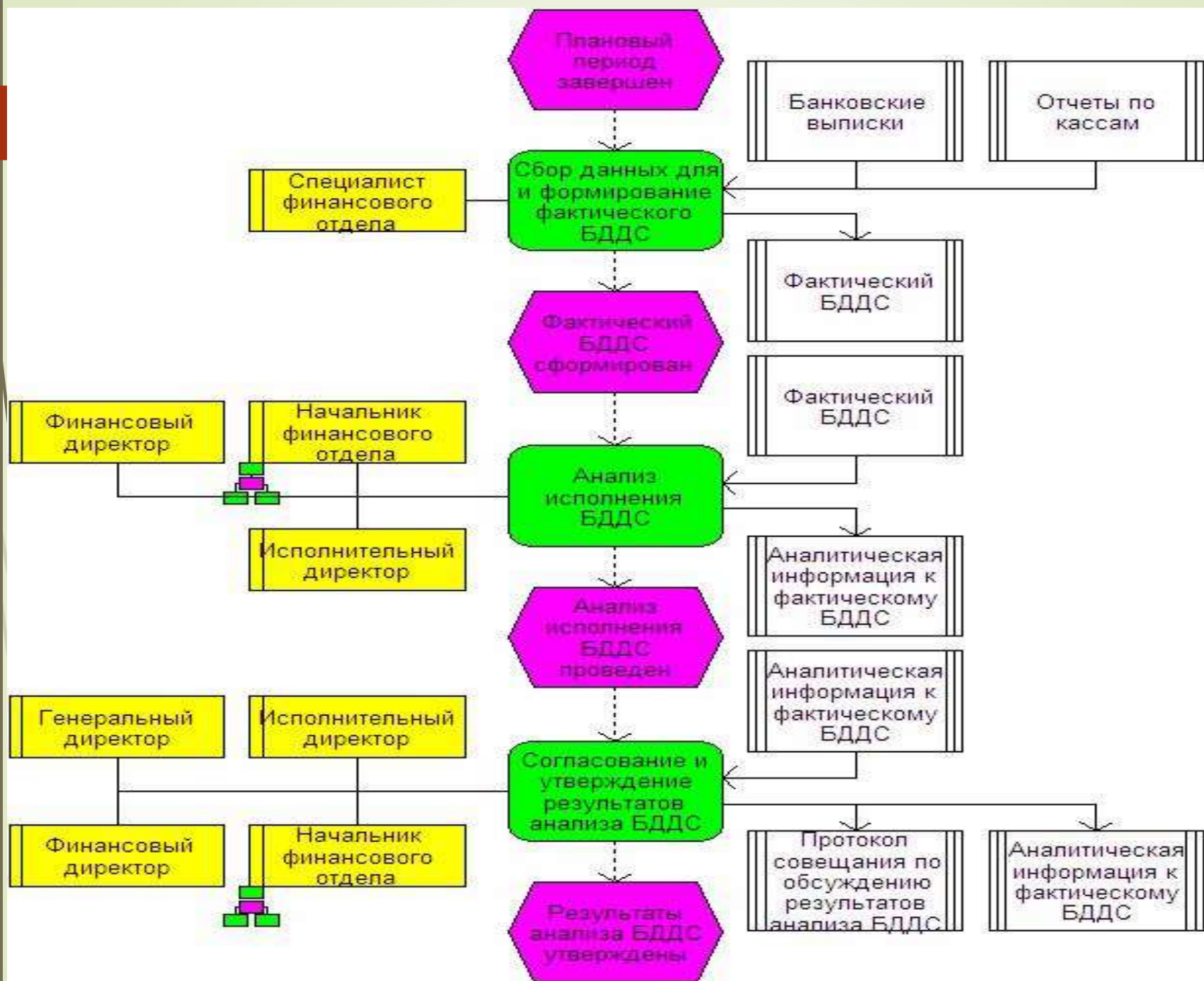
Величина чистой
прибыли,
направляемой на
инвестиции

**Бюджет доходов и
расходов**

Потребность в
заемных средствах
на осуществление
инвестиций

**Бюджет
заимствований**

2 сұрақ. Фирманың қаржылық жоспары. Қаржылық жоспардың тепе-теңдігі

Қаржылық жоспарлау-бұл кәсіпорынның дамуын қажетті қаржылық ресурстармен қамтамасыз ету және оның алдағы кезеңдегі қызметінің тиімділігін арттыру үшін қаржылық жоспарлар мен көрсеткіштер жүйесін әзірлеу процесі.

	30 сентября 2019 года	План на 30 сентября 2020 года
ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ТУРАЛЫ АРАЛЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП		
Итого краткосрочных активов	8 632 966	
<i>Итого долгосрочных активов</i>	19 353 068	
Баланс	27 986 034	
Итого краткосрочных обязательств	3 751 532	
Итого долгосрочных обязательств	3 109 465	
<i>Итого капитал</i>	21 125 037	
Баланс	27 986 034	

Шаруашылық жүргізуші субъектінің қаржылық жоспары — бұл ақша қаражаттарының түсуі мен жұмсалу көлемін, кірістердің балансын және жоспарланған кезеңге арналған бюджетке төлемдерді қоса алғанда, кәсіпорын шығыстарының бағытын көрсететін құжат.

Кірістер мен түсімдер	Шығыстар мен аударымдар
Кірістер	Шығындар
Бюджеттен қаржыландыру	Бюджетке аударымдар
Баланс	Баланс

Қаржылық жоспардың тепе-теңдігі

Мақсаты: Капиталды бюджеттеу негіздерін игеру

Сұрақтар:

- 1. Бюджеттеу ұғымы және мәні.**
- 2. Корпорацияның капиталын бюджеттеу**

Сұрақ 1. Бюджеттеу ұғымы және мәні

Бюджет – бұл ақшалай нысандағы кәсіпорынның алдағы кезеңге арналған қызметінің жоспары. Ол күтілетін кірістер мен шығындарды және капиталдың мөлшерін көрсетеді. бизнес мақсаттарына жету үшін қажет.

Бюджеттеуді қаржылық жоспарлау, бухгалтерлік есеп пен бизнестің кірістері мен шығыстарын бақылау құралы деп те атайды.

Оның құндылығы мынада: бюджеттік жүйе тек тұтас компания бойынша ғана емес, сонымен қатар жекелеген бөлімдер, жобалар немесе есеп орталықтары бойынша болжамды және нақты көрсеткіштерді талдауға мүмкіндік береді.

Сұрақ 1. Бюджеттеу ұғымы және мәні

Бюджеттендірудің негізгі міндеті ұйымды қажетті ресурстармен, соның ішінде қаржылық ресурстармен қамтамасыз ету болып табылады.

Ол екі қарапайым нәрседен тұрады:

бар ресурстарды бөлу және болашақта жаңа түсімдерді жоспарлау.

Жаһандық тұрғыдан бюджеттеу ұйымға стратегиялық мақсаттарға жетуге және бәсекелестікте жеңіске жетуге көмектеседі. Өйткені, компанияның ресурстары болған кезде серпінді дами алады. Сондықтан кез келген ұйымда қаржылық жоспарлау стратегияны әзірлегеннен кейін ғана басталады.

Сұрақ 2. Корпорацияның капиталын бюджеттеу

Капиталды бюджеттеу (капиталды бюджеттеу немесе инвестициялық бюджеттеу) компаниялар күрделі жобаларға, яғни жүзеге асыру мерзімі бір жыл немесе одан да көп жобаларға инвестициялау туралы шешім қабылдау үшін пайдаланатын процесс.

Біріншіден, капиталды бюджеттеу корпорациялар үшін өте маңызды. Баланс активтерінің ұзақ мерзімді (айналымнан тыс) бөлігін құрайтын күрделі жобалардың маңыздылығы сонша, олардың бюджетін құру, сайып келгенде, көптеген корпорациялардың болашағын анықтай алады.

Күрделі салымдар бойынша шешімдерді елеулі шығындарсыз қайтару мүмкін емес, сондықтан бюджеттік қателер өте қымбатқа түседі. Компанияның нақты, нақты капиталды салымы компанияны оның айналым капиталына немесе капитал құрылымына қарағанда жақсырақ сипаттайды, олар материалдық емес және әдетте көптеген корпорациялар үшін ұқсас.

Екіншіден, капиталды бюджеттеу принциптері айналым капиталын салу, лизинг, қосылу және бірігу, облигацияларды қайта қаржыландыру сияқты басқа да көптеген корпоративтік шешімдерге бейімделді.

Үшіншіден, капиталды бюджеттеуде қолданылатын бағалау принциптері қор нарығын талдауда және инвестициялық портфельді басқаруда қолданылатын бағалау принциптеріне ұқсас. Нарық талдаушылары мен портфельді басқарушылар қолданатын көптеген әдістер капиталды бюджеттеу әдістеріне негізделген.

Керісінше, нарықты талдау мен портфельді басқарудағы кейбір инновациялар да капиталды бюджеттеуге бейімделген.

Капиталды бюджеттеу акционерлердің құнын барынша арттыруға бағытталған

Капиталды бюджеттеу туралы ақпарат әдетте компанияның сыртына шықпайды.

Сонымен қатар, талдаушылар капиталды бюджеттеу процесінің сапасын бағалай алады, мысалы, компания бухгалтерлік есепке немесе

Күрделі жобалардың тиімділігін тексеру бірнеше себептерге байланысты маңызды:

Біріншіден, ол капиталды бюджеттеу процесінің негізінде жатқан болжамдар мен талдауларды басқаруға көмектеседі. Шамадан тыс оптимистік болжамдар сияқты жүйелі қателер айқын болады.

Екіншіден, бұл бизнес жүргізуді жақсартуға көмектеседі. Егер сатылымдар немесе шығындар бюджетке сәйкес келмесе, аудит мүмкін болса, күтілетін нәтижелерге қол жеткізуге бағытталған.

Ақырында, соңғы күрделі салымдардың мониторингі мен мониторингі болашақ инвестициялар үшін нақты идеяларды тудырады.

Менеджерлер пайдалы салаларға көбірек инвестиция сала алады және олардың көңілін қалдыратын салаларға инвестициялауды азайтады немесе тоқтатады.

Компанияның инвестициялық жобаларының түрлері.

Қаржылық жоспарлаудың басқа түрлері сияқты, капиталды бюджеттеу де пайда мен шығындарды теңестіруге бағытталған:

инвестициялық шешімдерді қабылдау мен жүзеге асырудың пайдасы белгілі бір пайдамен капиталды бюджеттеу шығындарынан асып түсуі керек.

Компаниялар көбінесе капиталды бюджеттеу жобаларын талдаудың бірнеше кең санаттарына құрылымдайды.

Мұндай классификация келесідей болуы мүмкін:

1. Активтерді ауыстыру жобалары.

2. Қызметті кеңейту жобасы.

3. Жаңа өнімдер мен қызметтер.

4. Реттеу, қауіпсіздік және қоршаған ортаны қорғау жобаларына қатысты жобалар.

5. Басқа жобалар.

Это изображение, автор: Неизвестный автор, лицензия: [CC BY-NC](#)